

v ta namen treba bo posojila okoli 17 milijonov, vendar pa se namerava za sedaj samo 10 milijonov posojila prevzeti. — Naj pa kdo drugi poskusi kaj takega!

Naši dopisi.

Iz Vipave 19. aprila. — V petek 24. aprila praznoval bode gosp. J. Nakus, župnik in zlatomašnik na Planini nad Vipavo, petdesetletnico svojega službovanja na Planini. Malo jih je, ki imajo veselje zlatomašniki biti, a še redkeje so duhovni, ki neprenehoma skozi pol stoletja pasejo verne ovčice v eni in isti fari. Slavnost, katera se bode 24. dne t. m. priredila v slavo jubilarntu, imela bode bolj privaten značaj, velika slavnost v ravno ta namen bode enkrat pozneje, dan Vam sporočim. Gospod jubilarnt je, da si uže 81 let star, še vedno trdnega zdravja in čilega duha in trdno smemo upati, da nam še nekaj let ostane ohranjen.

Iz Ljubljane. (Državni poslanci slovenski iz Kranjskega) storili so še včeraj pod vodstvom gosp. grofa Hohenwarta pri različnih ministrih tudi skupne korake izrekoma gledé dolenjske železnice in pa dolenjske kmetijske šole. Poslancem pridružila sta se načelnik konsorcija za dolenjsko železnico gosp. Kušar in pa deželni odbornik Murnik. Deputacija podala se je najprej k ministerskemu predsedniku grofu Taaffeju, pri katerem so vsi udje deputacije naglašali potrebo železnice na Dolenjsko in Kočevje, po drugi strani pa tudi veliko revščino teh krajev in vse dežele, da bi se mogla sama vdeležiti pri tej zgradbi z večjo denarno svoto. — Gg. knez Windischgrätz, grof Margheri in Pfeifer povdarjali so posebno to, da se pri siromaški Dolenjski in deželi kranjski sploh ne more staviti ono merilo, kakor pri bogatih družih deželah, kakor Moravska, Gornjeavstrijska itd. Gosp. J. Murnik in Kušar omenjata, kaj si je uže do sedaj prizadevala dežela, doseči to železnico, pa do sedaj še brez uspeha. Tudi dr. Poklukar kazal je na potrebo, ono železnico speljati vsaj čez Gorjance v Belo Krajino, in kar zadeva državno pripomoč sklicaval se je na to, da ste tudi bogati Moravska in Šleska vsled pogodbe s severne železnice družbo dobile sedaj celo vrsto krajnih železnic brez vsikake vdeležbe dotičnih dežel in deželanov. Ministerski predsednik priznal je potrebo omenjene železnice izrekel tudi svojo dobro voljo to zadevo podpirati, več mu pri sedanjem stanju, ko še prošnja konsorcija za pripravljala dela ni rešena, ni mogoče, ne dvomi pa, da se prošnja kmalu ugodno reši in se potem tudi priprave nemudoma izvrše.

Blizo tako vršil se je razgovor pri trgovinskemu ministru baronu Pino-tu, kateri pa predlog uže na drobno pozna in ki je samo naglašal, da se mora pred vsem dobra volja za železnico v mejah gospodarske zmožnosti izraziti najprej od strani dotičnega kraja in dežele, potem bo vsaj on rad storil, kar je v njegovi moči. Tukaj sta posebno grof Hohenwart in grof Margheri naglašala, da je gotovo tudi ministru znano, da je denarna moč Dolenjske in tudi Kranjske sploh veliko, veliko manja, kakor družih dežel, da mora tedaj samo po sebi tukaj veljati vse drugo merilo. Te neugodnejše razmere naše dežele je takoj minister sam priznal in potrdil, da so njegove besede tudi le ta pomen imele.

Od trgovinskega ministra podali so se 3 dolenjski poslanci in deželni odbornik Murnik tudi še k poljedelskemu ministru priporočat mu dolenjsko vinorejsko šolo za izdatno državno podporo, kar se ve da zadeva še le proračun prihodnjega leta, ker še sedaj deželni zbor kranjski ni storil dokončnega sklepa.

— (Sklep državnega zbora) vršil se je danes opoldne na cesarjevem dvoru s prestolnim govorom cesarjevim, kateri se bo naslanjal na prestolni govor pri otvorjenji državnega zbora leta 1879.

Predsednik zbornice poslancev dr. Smolka doposlal je dne 17. t. m. poslancem vabilo, v katerem med drugim pravi: Vsled Najvišjega sklepa od dne 14. t. m. vršil se bo v sredo dne 22. t. m. ob 12. uri opoldne sklep zasedanja državnega zbora po Njegovem ces. kr. veličanstvu na oni slovesni način, kakor pri otvorjenji zasedanja.

Dajem si čast, gospodom državnim poslancem vsled naznanila gosp. ministerskega predsednika grofa Taaffe-a z dne 17. t. m., št. 1598/m. n. z., to z dostavkom naznaniti, da naj se blagovolijo pred uro za slovesen čin odločeno zbirati v oddelkih dvora poleg obredinske dvorane; dovaža se v švicarski dvor.

Gospodje poslanci pridejo v velikopraznični obleki, dostojanstveniški ali vojaški opravi, v fraku z belo zavrtnico ali pa v narodni noši.

V Beču 17. aprila 1885.

Predsednik: dr. Smolka.

— (Gospod deželni predsednik baron Winkler) zanimal se je tudi osebno za povodnji v račenski dolini, kakor smo svoj čas poročali. Po njegovem prizadevanji privolilo je ministerstvo 300 gold., da se izdela načrt za odstranjenje onih povodenj. Ako bi se v ta namen potrebovalo več, dodati se ima iz deželnega zaklada.

V priznanje občekoristnega delovanja gospoda deželnega predsednika imenovala ga je občina Grosupeljska za svojega častnega občana.

— (Kmetijsko potovalno predavanje) imel bode v nedeljo 26. t. m. tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc dopoldne po službi božji na Premu in popoldne po cerkvenem opravi v Košani.

— (Predavanje o živinoreji s posebnim ozirom na letošnje premiranje goveje živine v Kranjski gori) imel bode v petek 24. t. m. na sv. Jurija dan ob 10. uri v šolskem poslopji v Kranjski gori tajnik c. k. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc. Na to predavanje posebno opozorimo gg. ude c. k. kmetijske družbe, ker se bode razgovarjalo pri tej priliki, o času, kedaj in kako premiranje v Kranjski gori prirediti.

— (Gospod kanonik dr. Kulavice) dobil je dovoljenje, da sme obdržati naslov dvornega kaplana. Naslednik dr. Kulavicev v Avgustinskem zavodu pa je dr. Napotnik, tudi Slovenec.

— (Deželne sodnije predsednik Kapretz) zbolel je uže pred nekaj časom tako nevarno, da so ga prevideli s sv. zakramenti za umirajoče.

— (Iz nemške Ljubljane) oznanjalo se je minuli teden širokemu svetu, „kakor daleč nemški jezik sega“, da se je tukaj zbralo krog 50 gospá in gospodičin, ki so prevzele botrinjo za nemški „Schulverein“ in se združile v lastno krajno skupino.

Nočemo omenjati imen, pa tudi nočemo kaliti veselja lepoticam, katere so dr. Schaffer, Schrey, Linhard in drugi skupaj skokodajskali; tudi ne dvomimo, da se bode srečno zmotalo nekoliko občnih zborov te skupine, pa eno bi vendar priporočili novi ženski skupini: naj vendar gledajo, da se v Ljubljani vsaj pomnoži čisto nemško pleme, sicer bodo gospé morale vse svoje nabrane soldeke pošiljati Kočevarjem, katere je uže tako dosti preskrbel bogati Kočevar Štampfel; da bodo pa Nemci v Ljubljani nepokvarjeni, naj v svojo skupino ne sprejemajo nobene, ako je še tako zala, ko bi se čulo, da doma z otroci ali posli „kranjsko“ govori. Tudi z gospodi se ne smete meniti, ako jim, če prav nevedoma, uide kakošna „kranjska“. Takih napak ne

smete trpeti in se Slovencev sploh ogibati, sicer ste zgubljene in z Vami vsa nemščina v Ljubljani. Pa kaj bode nazadnje v zahvalo imele za ves Vaš „Deutschthum“? Smejali se Vam bodo! pa ne samo Slovenci, ampak tudi pametni Nemci Vam bodo rekli: Ženske, ostanite pri svojih — nogovicah, pri svojih kuhovnicah in pa pri svojih otrocih, ako Vam jih je Bog kaj dal!

— („Slovstvena zgodovina v slovenski ljudski šoli“), spisal Janko Leban (Gradimir), ljudski učitelj. Ponatis iz „Uč. Tov.“, dobiva se v Milic-evi tiskarni posebej, in stane mehko vez. 30 kr., pod križnim zavitkom 5 kr. več, to je: 35 kr. — Priporočamo jo tedaj učiteljem in učencem!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Slovesen sklep državnega zbora je, kakor poročamo na drugem mestu, danes v sredo ob 12. uri, slovesna sv. maša povodom sklepa pa je prej ob 9. uri v Štefanski cerkvi. O tem, kar bo obsegal prestolni govor cesarjev pričakujemo še brzojavnega poročila.

Gospodka zbornica sprejela je minuli ponedeljek postavo o pogodbi zaradi pogodbe z družbo severne železnice — nespremenjeno po sklepu zbornice poslancev brez nadrobne razprave o drugem in tretjem branji z vsemi glasovi proti 3, oziroma pri različnih glasovanjih proti 1 in 2 glasovoma. Poročevalec bil je guverner avstrijsko-ogerske banke baron Besetzny. Pri splošni razpravi govorila sta v imenu vlade minister baron Pino in pa dvorni svetovalec Wittek. — Vrh tega vabil je predsednik ude gosposke zbornice k slovesnemu sklepu državnega zbora, koncem seje pa na kratko našteval važnejše točke o 6letnem delovanju državnega zbora. Kardinal Gangelbauer pa se je v imenu zbornice zahvalil predsedniku grofu Trautmannsdorfu. Pri seji bil je navzoč tudi švedski kralj, kateri je nagovoril nekaj navzočih poslancev.

V ponedeljek so pokopali tukaj profesorja, dvornega svetovalca pl. Eitelbergerja, moža, ki je ustanovil tukajšnji muzej za umetniško-obrtno izdelke. Pokojni obolel je preteklo jesen, pa upanje, da se mu zdravje zopet povrne, se žalibog ni vresničilo.

Slovenski poslanci s Kranjskega in pa predsednik in tajnik trgovinske zbornice kranjske bili so včeraj v zadevah dolenjske železnice pri ministrih grofu Taaffe-u in baronu Pino-tu.

Česka. — Poslanec dr. Vašati sklical je shod svojih volilcev, pri katerem se je vedel tako, kakor pri svojih govorih v državnem zboru, namreč nezadovoljen z vlado in večino državnega zbora, tako, da prekosi v svojem ozko omejenem stališču celo ravnanje „Nar. Listov“. Znano je, da je pri budgetni razpravi imel minister Pražak priliko, njemu in pa Knotzu odgovarjati skoraj enolično.

Wolfrum bo, kakor se trdi, izvoljen v eni českih trgovinskih zbornic na mesto obolelega Pecza, ker so ga v njegovem dosedanjem volilnem okraju spodrinili Prusonemci po kopitu Knotzovem.

Česki narodni volilni odbor namerava, kakor vse kaže, pri predstojajočih volitvah priporočati samo take kandidate, na katerih disciplino se je moč zanašati.

Hrvatska. — Dopolnilne volitve za deželni zbor so se dovršile in „narodna“ stranka zgubila je pri teh en sedež, v Novi Gradiški na zmerno opozicijo (Strossmayerjevo stranko), Starčevićani niso zgubili nobenega

sedeža. — Po poročilih iz deželnega zbora namerava narodna stranka nastopiti razpravo deželnega proračuna še le tedaj, kedar bo opozicija v to dala povod.

Angleška. — Strah pred angleško-rusko vojsko zaradi meje v srednji Aziji se je v zadnjih 8 dneh izdatno polegel. Videti je, da je Ruska naključni boj od dne 30. marca znala pojasniti tako, da krivda ne zadeva nje, ampak Afgance zapeljane po angleških častnikih. Ruski general Kamerov dokazal je, da mu je bila bitka posiljena prav samo v obrambo njegove lastne vojske. Sicer je pa tudi ruska vlada v svojem poznejem ravnanju z besedami in dejanjem pokazala, da ne išče vojske in da njene tirjatve o vrejenji srednje-azijskih mej niso pretirane. Angleška sama pa čuti vkljub priprav za vojsko, da bi ji vojska z mogočno Rusko znala postati pogubna in to toliko bolj, ker ima pri sedanjih razmerah vse veljavnejše evropske države proti sebi, zaveznice pa sedaj gotovo nobene. Strah se je tedaj polegel enako na Angleškem, kakor po vseh evropskih borzah. Tudi avstrijski državni papirji poskočili so vsled tega boljšanja in večje gotovosti, da se ohrani mir po 20 gold. pri vrednostnih 1000 gold. — Včeraj zopet so sicer raznesli nekateri angleški časniki glas, da pomirjenje med Angleško in Rusko še ni tako gotovo, kakor se je mislilo, toda, ker je dosednji pretek omenjenega razpora pokazal, da imata Angleška in Ruska enako dobro voljo, mir ohraniti, tudi ta novica ni napravila več strahu, temveč je vzdržala sama stan negotovosti, pa zmiraj še z dobro nado na mir. Angleška je baje zahtevala, da naj se ruska vojska dalje nazaj odmakne od afganske meje, Ruska pa je odgovorila, da bi to storila, toda razmere v omenjenih krajih so take, da nihče ne skrbi za javni red, in tak stan dopuščati ne more biti tudi v namenih angleške vlade ne.

Srbska. — Kralj otvoril je skupščino s prestolnim govorom, v katerem omenja tudi svoje vdeležbe pri vajah avstrijske vojne in pa gostoljubnosti cesarja Franca Jožefa, za katero je kralj hvaležen, ker se je vsled tega povečala veljava srbskega kraljestva. — Omenja dalje tudi obiskovanje kralja rumunskega, kar je dokaz dobrih razmer med kraljestvoma. Da bi se odstranili vzroki kaljenih razmer med Srbsko in Bolgarsko žalibog ni v rokah Srbske. Dalje omenja prestolni govor dela, katero čaka skupščine.

Telegram „Novicam“.

Dunaj, 22. aprila ob 1. uri 20 minut popoldne.

Prestolni govor sklepaje državni zbor izreka priznanje delovanju zbornic in z zadovoljenjem omenja povzdigo poduka zlasti obrtnijskega, razširjanja volilne pravice, zboljšanja kongruie narodno-gospodarskih naredeb, obrtnijskih postav, naredeb zoper povodenj na Tirolskem in Koroškem, katerih bo nadaljevati v družih deželah, najprej v Galiciji, poštnih hranilnic, železnic, priznava ugoden vspeh prizadevanja za odpravo državnega primanjkljaja, povdarja enako skrb za vse narode in konča, da bo vlada nadaljevala vladanje po dosedanji poti.

Žitna cena

v Ljubljani 15. aprila 1885.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 83 kr. — banaške 7 gold. 38 kr. — turšice 5 gold. 69 kr. — soršice 6 gold. 53 kr. — rži 5 gold 20 kr. — ječmena 5 gold. 20 kr. — prosa 5 gold. 85 kr. — ajde 4 gold. 87 kr. — ovsa 3 gold. 57 kr. — Krompir 2 gold. 85 kr. 100 kilogramov.